

28/7

Både Morgon-Tidningen och Dagsposten

upprepar belåtet en uppgift om att professor Tingsten i ett föredrag i Uppsala i mars 1945 skulle ha uttalat sig för ett s. k. västblock. Det verkliga förhållandet är att föredraget innehöll ett ställningstagande mot vetorätt för stormakterna i en internationell organisation jämte ett betonande av att om dylik vetorätt ej fanns, en aggression från rysk sida kunde väntas leda till samlat motstånd från organisationens medlemmar. Samma ståndpunkt rörande en fredsorganisations uppbyggnad intogs av flertalet medlemmar i den av Utrikespolitiska institutet bildade studiegrupp som publicerade arbetet Fred och säkerhet efter andra världskriget, däribland dåvarande universitetskansler Undén. Det bör ihågkommas att vid denna tid frågan om röstningsförfarandet i Förenta nationernas säkerhetsråd icke var avgjord och att först sedan det ryska kravet på vetorätt för stormakterna segrat frågan om bildandet av ett västblock blivit aktuell. Att Sverige, trots sina särskilda sympatier för de demokratiska och humanitära västmaktsfolken, icke bör verka för ett dylikt block har Dagens Nyheter i skilda sammanhang framhåvt.

Den glädje Morgon-Tidningen visar över Dagspostens kritik av förslaget till ryskt handelsavtal är förklarlig. Äntligen har Morgon-Tidningen funnit ett argument för sin reservationslösa följsamhet mot regeringen. Dagens Nyheter kommer emellertid att i framtiden liksom hittills hålla på den ståndpunkt som anses riktig, även om understöd vinnas från kommunister eller nazister; dess värre är det i vissa fall omöjligt att undgå bifall från någon av dessa kategorier.

55

29/7

Leon. Ljunglund var under årtionden en av vårt lands mest framträdande och omstridda publicister. Hans tyrika låg främst i den skarpt ironiska, ofta hänsynslösa polemiken. Hans spetsartiklar under senare år var i många borgerliga hem dagens intellektuella upplevelse — en retarle och kraftig brygd, där fördomen och de personliga angreppen ofta bildade kryddan, men som också präglades av munter stridbarhet. Särskilt personkarakteristiken höjde han sig stundom till frodig och stilistiskt glansfull analys. Till sin politiska åskådning var han ytterligt konservativ, och han bidrog under demokratins genombrottsår kanske mer än någon annan till den brutala kampanjen mot liberalismens och arbetarrörelsens ledande män. Som riksdagsman under en kort tid gjorde han ingen lycka; tendensen till kverulans och draget av ovederhäftighet framträdde här tydligare än i det publicistiska arbetet. Trots allt vann han genom sin gemytlighet, sin livliga intelligens och sin vitalitet vänner även bland de motståndare som han så aggressivt bekämpade.

D.N

30/7 1946.

Socialdemokratien vid makten

För ett år sedan bildades den första socialdemokratiska majoritetsregeringen — tillika den första på ett parti stödda majoritetsregeringen i svensk parlamentarism. Den nya regeringens av statsministern avgivna programdeklaration var ägnad att överraska. "Vid denna regeringens tillträde tarvas icke någon utförlig programförklaring", yttrade hr Hansson. "Den nu tillträdande regeringen representerar... kontinuiteten i en kurs som sedan länge följts i riksstyrelsen." I sitt tal i söndags betonade statsministern samma synpunkt. Han framhöll framför allt kontinuiteten i socialdemokratisk, men också i svensk politik. Det fanns ingen anledning, förklarade han, att på grund av den socialdemokratiska regeringsbildningen föra "det tal om en ny epok i svensk politik som förts från både borgerligt och socialdemokratiskt håll".

Udden i detta yttrande var uppenbarligen riktad mot de egna partivännerna. För ett år sedan var den förhärskande tonen i socialdemokratiska tal en helt annan än statsministerns moderation. Hr Wigforss talade om att man nu var på god väg till det nya, socialistiska samhället. Hr Myrdal yttrade att arbetarrörelsen stod inför skördetiden; "frukterna av decenniernas hårda arbete håller nu äntligen på att mogna". Elva månader senare, i ett midsommartal, sade sig emellertid hr Myrdal med "skördetiden" ha menat sådana ting som den av alla partier godtagna höjningen av folkpensionerna. Men ingen tror väl att han verkligen så menat. Extremisterna inom partiet har under det första året i stort sett fått orätt. Statsministern har än en gång fått rätt. Hittills har icke den socialdemokratiska regeringen bildat epok, den har icke öppnat portarna till det "socialistiska samhället".

Detta innebär att den svenska socialdemokratin fortsätter sin tveksamma, dubbelbojtnade, djupt konjunkturbetonade politik. Å ena sidan talas om socialism i den gamla hederliga meningen, såsom liktydig med socialisering, med samhällets övertagande av produktionsmedlen.